

Polish Translated by:
Barbara Jozefik, M.D.,
Assistant Professor, Department of Child and Adolescent Psychiatry,
Family Therapy Unit, Jagiellonian University, Krakow, Poland

Pozytywna Praktyka Systemowa dla Rodzin Nastolatków z Problemami Emocjonalnymi i Behawioralnymi

Ciara Cassells, Alan Carr
Kolegium uniwersyteckie w Dublinie

Mary Forrest, Jane Fry, Fidelma Beirne & Tom Casey
Poradnia Crosscare Teen Counseling

Pozytywna Praktyka Systemowa (Positive Systemic Practice, PSP) to podejście w terapii rodzin, ukierunkowane na emocjonalne i behawioralne problemy młodzieży. Zostało ono wypracowane w Poradni Crosscare Teen Counseling, która prowadzi swoje działania w 6 lokalizacjach w dzielnicach Dublinia z problemami społecznymi. Praktyka PPS opiera się na 10 zasadach ogólnych oraz 47 szczegółowych postawach terapeutycznych, które pozwalają wprowadzić w życie zasady PPS. Pozytywna Praktyka Systemowa zasadza się na przyjęciu pozytywnej, systemowej, prewencyjnej i rozwojowej perspektywy. Uznaje się, że terapia ma trzy wyraźne fazy, ale w każdej istotnym punktem jest przymierze terapeutyczne, a terapeutyczne rozwiązywanie problemów oparte jest na dokładnym wywiadzie i badaniu. Pracownicy poradni działając w środowisku pełnym oporu, pracują w dwuosobowych zespołach wzajemnie oceniając swoją pracę. Archiwalne badanie pokazało, iż rodziny z nastolatkami, które doświadczają poważnych problemów emocjonalnych i behawioralnych, z których większość zgłosiła się do poradni sama, angażują się w PPS na średnio 15 sesji, a cała terapia trwa około 4 miesięcy. Dla próbki częściowej przypadków, dla których dostępny były dane z przed i po terapii, zaobserwowano dowody na statystycznie i klinicznie istotną poprawę.

Łamiąc Ramy Humor i Psychoterapia z Perspektywy Batesonowskiej

Paolo Bertrando

Studio il Dialogo, Milan, Italy

Gabriella M. Gilli

dr hab. psychologii

Università Cattolica del Sacro Cuore, Milan, Italy

Niniejszy artykuł omawia znaczenie i istotność humoru w psychoterapii. Zawiera on trzy główne punkty: badanie formalnych podobieństw między humorem a terapią, tezę, iż humor sam w sobie jest terapeutyczny, oraz przedstawia możliwości wykorzystania humoru w terapii. Przyjęcie podejścia bazującego na ideach Gregorego Batesona pozwala na pogłębienie badań nad ramami, które ograniczają zarówno humor jak i psychoterapię oraz na wskazanie roli, jaką w terapii może przyjąć humor, a która znacznie wybiega poza “techniki oparte na humorze” i pozwala na zmianę całej perspektywy prowadzenie terapii.

Słowa kluczowe: teoria psychoterapii, humor, terapia systemowa

Gra w obwinianie: Odpowiedzialność i Kształtowanie się Zachowań Destrukcyjnych w Wywiadzie Rodzinnym

George Blanchard, Tim Auburn i Rudi Dallos

Uniwersytet w Plymouth

Systemowe konceptualizacje sugerują, iż procesy rodzinne w których występuje zjawisko obwiniania i odpowiedzialności dziecka za swoje zachowanie grają ważną rolę w podtrzymywaniu problemów związanych z zachowaniami destrukcyjnymi. Analiza dyskursywna w środowisku terapii rodzinnej pokazuje, że odpowiedzialność za problemy z którymi rodzina zgłasza się na terapię jest jednym z ważniejszych zmartwień wszystkich członków rodziny. W naszym badaniu wykorzystaliśmy analizę konwersacyjną (CA) do przestudiowania opisów zachowań destrukcyjnych dzieci przedstawionych przez pozostałych członków rodziny. Dwie rodziny biorące udział w badaniu uczestniczyły w sesjach terapii rodzin z powodu problemów z destrukcyjnymi zaburzeniami zachowania. Każda z rodzin wzięła udział w wywiadzie rodzinnym, który został nagrany a następnie poddany transkrypcji zgodnie z wytycznymi CA. Analiza skupiła się na dyskursywnej organizacji opisów jak również na ich konstrukcji, która miała służyć aktywnemu zarządzaniu odpowiedzialnością podczas wywiadów. Analiza pozwoliła wyszczególnić trzy części wspólne dla wszystkich opisów: “stwierdzenie przyczynowości”, “uzasadnienie” oraz “kształtowanie”. Badanie zidentyfikowało również trzy strategie zarządzania odpowiedzialnością: “uprzedmiotowienie”, “normalizację” oraz “systematyczne rozmycie”. Wyniki analizy zostały opracowane w kontekście ich znaczenia dla teorii i praktyki systemowej.

Pieniądże czy Rozsądek: Dyskurs Dotyczący Finansów w Terapii Rodzin

Tom Strong

Werklund School of Education
University of Calgary

Sally St. George

Wydział Opieki Społecznej
Uniwersytet w Calgary
Calgary, Alberta, Canada

Dan Wulff

Associate Professor, Faculty of Social Work
Uniwersytet w Calgary

Tanya Mudry

PhD Candidate, Werklund School of Education
Uniwersytet w Calgary

Inés Sametband

Instructor, School of Psychology, Adolfo Ibañez University
Viña del Mar, Chile

Niniejsza praca jest sprawozdaniem z naszych badań nad dyskursem dotyczącym finansów w terapii rodzin. Zdecydowaliśmy poddać wnikliwej analizie rozmowy w rodzinie oraz poświęcić uwagę sposobom w jaki terapeuci pracujący z rodzinami przeprowadzali z nimi rozmowy dotyczące pieniędzy. Bazując na analizie sytuacyjnej Clarke (2005), zaobserwowaliśmy, iż w interakcjach rodzinnych, pieniądze okazały się narzędziem używanym, aby pouczać, wywierać nacisk, realizować marzenia i nadzieje, oraz jako sposób na uporządkowanie kłopotliwych wzorców interpersonalnych. Temat finansów może być tylko problemem przejściowym, dającym się łatwo rozwiązać poprzez rozmowy i wzajemne zrozumienie. Ale może też być źródłem wspólnych trosk lub tematem, który dzieli członków rodziny stawiając ich na skonfliktowanych pozycjach. Ponadto odkryliśmy, iż problemy finansowe nie zawsze prowadzą do konfliktów interpersonalnych w rodzinach. Jeśli chodzi o dyskurs, zauważyliśmy, że pieniądze są motorem kłótni o pozycje w oraz znaczenie relacji;

były często używane do definiowania natury związku, zwłaszcza pomiędzy rodzicami a dziećmi oraz pomiędzy partnerami.

Słowa kluczowe: pieniądze, terapia rodzin, dyskurs, analiza sytuacyjna

Od Cybernetyki Pierwszego i Drugiego Rzędu do Złożoności: Tworzenie Teorii Ugruntowanych Złożoności Rodziny Podczas Badań nad Procesem Terapii Rodzin

Ana Teixeira de Melo

Uczestnik podoktorskiego stażu badawczego
Wydział Nauk Psychologicznych i Edukacji, Uniwersytet Coimbra, Portugalia
Stypendium Fundacji Nauki i Technologii

Madalena Alarcão

Wydział Nauk Psychologicznych i Edukacji
Uniwersytet Coimbra, Portugalia

Terapia rodzin, właściwie od momentu powstania, rozwijała się w ścisłym związku z naukami systemowymi i cybernetyką. Przy tym wszystkim jednak, nie dotrzymała kroku nowym ideom nauk złożoności. W naszej pracy przedstawimy tezę, iż należy rozważyć, oczywiście przy zachowaniu rozwagi i umiarkowania, główne założenia Złożoności jako narzędzia w poznaniu i zrozumieniu terapeutycznej dynamiki rodziny. Zainspirowani przez podejście Złożoności, pragniemy zaproponować przyjęcie programu badawczego, którego celem będzie zrozumienie złożoności rodziny. Proponujemy, aby jako krok pierwszy, użyć teorii ugruntowanej kierowanej założeniami złożoności do zidentyfikowania i opisanie głównych zmiennych koordynacji, parametrów kontrolnych, dynamicznych wzorców oraz wzorców dynamiki terapeutycznej zmiany w rodzinie. Stoimy na stanowisku, iż teorie ugruntowane złożoności rodziny mogą w ten sposób stworzyć fundament matematycznego modelowania procesów zmiany w rodzinie.

Słowa kluczowe: system złożony, złożoność, badanie procesu terapii rodzin, teoria ugruntowana, dynamika rodziny

Terapia Krótkoterminowa Słowami Pięciu Pionierów Założycieli

Wendel A. Ray

Jest profesorem Systemowej Teorii Rodzin w Małżeństwie oraz Programu Terapeutycznego na Uniwersytecie w Luizjanie w Monroe (ULM), a także Profesorem Stowarzyszonym i Pracownikiem Naukowym (Senior Research Fellow) oraz byłym Dyrektorem Instytutu Badań Psychicznych (Mental Research Institute (MRI) Palo Alto, w Kalifornii, USA

Jana P. Sutton

jest Dyrektorem programowym, a także adiunktem w Programie Terapii Małżeńskiej i Rodzin prowadzonej na ULM

W artykule odnajdziemy dosłowną transkrypcję historycznej dyskusji pięciu pionierów na temat terapii krótkoterminowej. Dostęp do najważniejszych aspektów efektywnej terapii, opisany słowami pokolenia założycieli krótkoterminowej terapii systemowej pozwala współczesnym terapeutom podnieść ich kompetencje poprzez zestawienie tych wczesnych idei z niedawno opracowanymi modelami praktyki.